

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 18Co/116/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117224386
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Babinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8117224386.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Daniely Babinovej a členov senátu JUDr. Mariany Muránskej a JUDr. Martina Barana v spore žalobcu: R Collectors, s.r.o., so sídlom Dvořákovo nábřeží 8A, 811 02 Bratislava, IČO: 50 094 297, právne zastup.: Advokátska kancelária RELEVANS s.r.o., so sídlom Dvořákovo nábřeží 4, 8A Bratislava, proti žalovanej: K. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. XX, XXX XX Z. Slivník, o zaplatenie 3.000 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 10Csp/240/2017 - 67 zo dňa 22.03.2018, takto

rozhodol:

P r i p ú š ť a, aby na miesto doterajšieho žalobcu Poštová banka, a.s. so sídlom Dvořákovo nábřeží 4, Bratislava 811 02, IČO: 31 340 890 vstúpila do konania spoločnosť R Collectors, s.r.o. so sídlom Dvořákovo nábřeží 8A, 811 02 Bratislava, IČO: 50 094 297.

Potvrdzuje rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a vo výroku o trovách konania.

Žiadnej zo strán nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Prešov (ďalej len súd prvej inštancie) uložil povinnosť žalovanej zaplatiť istinu vo výške 3.000 eur, dlžné úroky z istiny vo výške 1.657,88 eura, bankové poplatky vo výške 13,66 eura a úrok z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 3.000 eur od 01.11.2017 do zaplatenia, a to všetko v pravidelných mesačných splátkach vo výške 50 eur, splatných vždy k 20-temu dňu príslušného kalendárneho mesiaca k rukám žalobcu počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku a to pod hrozbou straty výhody splátok, v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a vyslovil, že žalovaná nemá nárok na náhradu trov konania a žalobcovi ich náhradu nepriznáva.

2. Rozhodnutie právne posúdil podľa ustanovení § 369 ods. 1, § 497 a § 506 Obchodného zákonníka, § 1 ods. 2, § 2 písm. a) a b), § 9 ods. 2 a § 11 ods. 1 písm. a) až e) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (ďalej len ZoSÚ) a § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 9, § 54 ods. 1 a 2 a § 565 zákona č. 40/1964 Z. z. Občianskeho zákonníka.

3. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že z vykonaného dokazovania mal preukázané, že žalobca uzavrel so žalovanou zmluvu o spotrebiteľskom úvere podľa ZoSÚ v spojení s Obchodným zákonníkom a Občianskym zákonníkom. Na základe uzatvorenej zmluvy boli žalovanej, ktorá je fyzickou osobou, nepodnikateľom, dočasne poskytnuté peňažné prostriedky vo forme úveru žalobcom, ktorý poskytuje úvery v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti. Uzatvorená zmluva obsahovala všetky povinné náležitosti vyžadované ZoSÚ v § 9 ods. 2 reflektujúc jeho eurokonformný výklad v porovnaní s článkom 10 ods. 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.04.2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere. Nárok uplatnený žalobou v časti o zaplatenie istiny 3.000 eur v plnom

rozsahu považoval dôvodný, keď žalovaná žalobcovi pohľadávku v uvedenej výške neuhradila, jej výšku nerozporovala, a preto zaviazal žalovanú k jej uhradeniu. K uvedenej sume bolo potrebné priznať aj úrok z istiny vyčíslený do zosplatnenia úveru vo výške 1.657,88 eura. Pokiaľ ide o bankové poplatky považoval súd prvej inštancie za dôvodné priznať nezaplatené poplatky za poistenie vo výške 2,41 eura a 3,30 eura, ako aj poplatok za upozornenie pred výzvou vo výške 1,15 eura a poplatok za výzvu na splatenie úveru vo výške 3,50 eura, ktoré boli v zmluve riadne dohodnuté a v konaní preukázané. Nepriznal poplatky za upomienky, pretože ich realizáciu žalobca v konaní žiadnym spôsobom nepreukázal. Z toho dôvodu žalobu v časti o zaplatenie 35 eur zamietol. Žalovanej bola uložená povinnosť zaplatiť aj úroky z omeškania vo výške 5,05 % ročne z istiny pohľadávky, teda zo sumy 3.000 eur od 01.11.2017 do zaplatenia. Súd prvej inštancie nepovažoval za opodstatnený nárok žalobcu týkajúci sa zmluvného úroku vo výške 14,90 % ročne zo sumy nesplatennej istiny od 01.11.2017 do zaplatenia, teda po zosplatnení úveru do jeho zaplatenia. Odôvodnil to tým, že žalobca poskytuje zmluvné finančné prostriedky žalovanému iba po dobu platnosti úverovej zmluvy, po vyhlásení splatnosti požaduje peňažné prostriedky vrátiť v poskytnutej výške, teda nie je oprávnený požadovať od žalovaného aj zmluvné dohodnuté úroky, ale iba úroky z omeškania. V tomto smere súd prvej inštancie poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obo/143/98. Z uvedených dôvodov v týchto častiach žalobu zamietol. Súd prvej inštancie zohľadnil zlú sociálnu situáciu žalovanej a preto, aby sa predišlo ohrozeniu živobytia žalovanej, súd jej povolil splácať dlžnú sumu v mesačných splátkach vo výške 50 eur.

4. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 257 v spojení s § 262 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP). Vychádzal zo záveru, že žalobca bol síce v konaní v prevažnej miere úspešný, teda by mu mal patriť nárok na náhradu trov konania, avšak s ohľadom na postoj žalovanej v konaní, ako aj jej majetkové pomery (je nezamestnaná, bez akéhokoľvek príjmu) zohľadnil na jej strane dôvody hodné osobitného zreteľa. Nepriznanie náhrady trov konania neprímerane nezasiahne do hospodárskych pomerov žalobcu.

5. Proti tomuto rozsudku v rozsahu vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a vo výroku o trovách konania podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Namietal nesprávne právne posúdenie veci. Poukázal na to, že po platnom zosplatnení úveru nastupuje právo veriteľa na úroky po zosplatnení. Vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru veriteľom je prejavom vôle veriteľa smerujúcim k zániku povinnosti dlžníka platiť svoj dlh v splátkach a vzniku novej povinnosti, zaplatiť celý dlh jednorazovo v stanovený termín. Z tohto prejavu vôle žiadnym spôsobom nevyplýva, že veriteľ mení záväzok dlžníka v ostatných jeho právach a povinnostiach. Je účelovo viazaný výlučne na termín splatenia a spôsobu splatenia úveru. V ustanovení § 497 Obchodného zákonníka sa neuvádza, že dlžník je povinný platiť úroky len do času splatnosti, ako si mylne vykladá súd nad rámec predmetného ustanovenia. Uviedol, že v danom konaní bolo preukázané, že žalovaná zostáva dlžná a teda je správny ten záver, že jej záväzok doposiaľ nezanikol. Keďže nezanikol hlavný záväzok dlžníka nemožno hovoriť o zániku akcesorického zmluvného úroku. Medzi pojmi splnenie záväzku a splatnosť záväzku je pritom markantný rozdiel. Splatenosť záväzku predstavuje len časový moment, v ktorom má nastať ale pritom nemusí aj splnenie záväzku. Až splnením záväzku zaniká i akcesorický vzťah, nie len časovým bodom označujúcim moment, v ktorom dlžníkovi vznikla povinnosť dlh splatiť. Ani sankčný úrok nie je kompenzáciou veriteľa za poskytnutie úveru. Zmluvný úrok je totiž odplátou (cenou) za poskytnutie finančných prostriedkov a tvorí tak ekonomickú podstatu poskytovania finančných prostriedkov ako podnikateľskej činnosti veriteľa. V tejto súvislosti poukázal na prístup Najvyššieho súdu Českej republiky, ktorý nárok na zmluvný nárok po zosplatnení úveru veriteľom priznáva, napr. ide o rozhodnutia sp. zn. 32Cdo 3830/2014, sp. zn. 31 Cdo 2851/1999. Žalobca nesúhlasil s tým, že súd nepriznal žalobcovi sumu za bankové poplatky - upomienky. Uviedol, že žalovaná v zmysle ustanovení zmluvy svojím podpisom potvrdila, že sa oboznámila jednak so všeobecnými obchodnými podmienkami, obchodnými podmienkami a taktiež Sadzobníkom poplatkov. Sadzobník poplatkov bol neoddeliteľnou súčasťou zmluvy. Účtované poplatky nie sú skryté sankcie a nezvyšujú neprímerane príjem žalobcu, nakoľko predstavujú primerané sumy, ktoré museli byť žalobcom vynaložené z dôvodu, že žalovaný odmietol plniť riadne. Poplatok za upomienku nie je sankciou, tou je úrok z omeškania. Poplatky za upomienky predstavujú náklady spojené so sústavným sledovaním porušovania zmluvy, prípravou, odoslaním a kontrolou, či došlo na splnenie podľa upomienky alebo naďalej trvá protiprávny stav zavinený žalovaným. V zmysle Občianskeho zákonníka, sa predpokladá uplatnenie nákladov spojených s uplatnením pohľadávky. Náklady spojené s uplatnením pohľadávky Občiansky zákonník bližšie nešpecifikuje, preto platí, že je možné si ich dohodnúť rôzne, a to aj vo forme paušálnej náhrady. Nejde teda žiadnu skrytú

sankciu, ale o platné zmluvné ustanovenie. Vo vzťahu k výroku trovách konania namietal, že ide o svojvoľné rozhodnutie súdu, ktoré sa však neopiera o žiadne relevantné listinné dôkazy. V konaní nebola preukázaná, že by žalovaná bola natoľko v zlej sociálnej situácii bez svojho pričinenia. Súd súčasne ani presne nešpecifikoval, čo preukazuje zlú sociálnu situáciu žalovanej resp. ako sa do tejto situácie dostala. Z predmetného hľadiska považoval rozhodnutie súdu za nepreskúmateľné, čo zakladá inú vadu konania. Vzhľadom na uvedené navrhol, aby odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

6. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“), vzhľadom na včas podané odvolanie preskúmal rozsudok v napadnutom rozsahu, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia oznámil na úradnej tabuli súdu Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke najmenej 5 dní vopred a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodne.

7. V priebehu odvolacieho konania žalobca doručil súdu návrh na zmenu žalobcu z dôvodu, že došlo k postúpeniu pohľadávok, pričom novým hmotnoprávnym veriteľom je spoločnosť R Collectors, s.r.o. so sídlom Dvořákovo nábřeží 8A, 811 02 Bratislava, IČO: 50 094 297. Z uvedeného dôvodu žalobca navrhol, aby na miesto žalobcu vstúpila do konania spoločnosť R Collectors, s.r.o.

8. Podľa § 80 ods. 1 CSP, ak po začatí konania nastala právna skutočnosť, s ktorou sa spája prevod alebo prechod práv alebo povinností, o ktorých sa koná, môže žalobca navrhnúť, aby do konania na jeho miesto alebo na miesto žalovaného vstúpil ten, na koho boli tieto práva alebo povinnosti prevedené alebo na koho prešli.

9. Podľa § 80 ods. 2 CSP, súd vyhovie návrhu podľa odseku 1, ak sa preukáže, že po začatí konania došlo k prevodu alebo prechodu práva alebo povinnosti, a ak s tým súhlasí ten, kto má vstúpiť na miesto žalobcu. Právne účinky spojené s podaním žaloby zostávajú zachované

10. Podľa citovaného ustanovenia § 80 ods. 1 a 2 CSP návrhu žalobcu na zmenu strany konania možno vyhovieť v prípade, ak sú preukázané formálne podmienky pre takýto postup, teda ak nastala právna skutočnosť, s ktorou zákon spája prevod alebo prechod práva na iný subjekt, ak sa táto právna skutočnosť týka práva alebo povinnosti doterajšej strany konania a nastala po začatí konania.

11. Súd skúma, či táto právna skutočnosť je spôsobilá mať za následok prechod alebo prevod práva alebo povinnosti, o ktorú v konaní ide. Otázkou, či tvrdené právo alebo povinnosť, ktoré mali byť prevedené existujú alebo či naozaj boli prevedené na iný subjekt sa súd zaoberá v rozhodnutí o veci samej.

12. Súd vyhovie návrhu žalobcu, ak sa preukáže, že po začatí konania došlo k prevodu alebo prechodu práva alebo povinnosti, a ak s tým súhlasí ten, kto má vstúpiť na miesto žalobcu. Právne účinky spojené s podaním žaloby zostávajú zachované.

13. Odvolací súd má za to, že žalobca podal riadny návrh na pripustenie zmeny strany sporu, spoločnosť R Collectors, s.r.o., Dvořákovo nábřeží 8A, 811 02 Bratislava, IČO: 50 094 297 vyjadrila svoj súhlas so vstupom do sporu a Zmluvou o postúpení pohľadávok č. I/XXXX zo dňa XX.XX.XXXX v spojení s prílohou č. 1 k tejto zmluve bolo preukázané, že spoločnosť R Collectors, s. r. o. a stala dňa vlastníkom pohľadávky, teda bolo preukázané, že po začatí konania nastala právna skutočnosť, s ktorou právne predpisy spájajú prevod alebo prechod práv alebo povinností, o ktorých sa koná.

14. S poukazom na vyššie uvedené, odvolací súd pripustil, aby na miesto doterajšieho žalobcu Poštová banka, a.s. so sídlom Dvořákovo nábřeží 4, Bratislava 811 02, IČO: 31 340 890 vstúpila do konania spoločnosť R Collectors, s.r.o. so sídlom Dvořákovo nábřeží 8A, 811 02 Bratislava, IČO: 50 094 297.

15. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal

suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

16. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II.ÚS 78/05).

17. Je nepochybné, že zmluva o úvere dobrá pôžička zo dňa 19.12.2014 uzatvorená medzi žalobcom a žalovanou je štandardnou formulárovou spotrebiteľskou zmluvou, nakoľko žalobca vystupoval v postavení dodávateľa, pretože pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalovaná je spotrebiteľ, keďže pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Z uvedeného je zrejmé, že na predmetnú zmluvu je nutné aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách. Predmetná zmluva je zároveň zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle ZoSÚ.

18. Vo vzťahu k odvolacej námietke týkajúcej sa zamietnutia žaloby v časti uplatnenému nároku na zmluvný úrok z úveru po zosplatnení (t.j. po 14.05.2015) sa odvolací súd stotožnil s právnym názorom súdu prvej inštancie. Splácanie úveru v splátkach vyvoláva na strane veriteľa (žalobcu) stav absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne (v splátkach) vracia a spláca a za tento stav nedostatku a úverovania patrí veriteľovi úrok. Úrok preto predstavuje jednoducho povedané cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá k dispozícii istinu, nemôže s touto nakladať a produkovať zisk. Absentujúci zisk pokrýva veriteľovi práve úrok splácaný spolu v rámci splátky pôžičky v režime dojednaného záväzku. Tento stav tzv. výhody splátok je obvyklý a od nepamäti justifikuje nárok dodávateľa na úroky ako cenu dočasne obetovaných peňazí, ktorých dispozície sa veriteľ zbavuje v záujme získania budúcich úžitkov v podobe kapitalizovanej odplaty získanej za celé obdobie postupného splácania úveru, a teda výhody splátok.

19. Iný stav je však príznačný pre predčasné a mimoriadne zosplatnenie dlhu, kedy jednorazovým zosplatnením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru, navyšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatnenia a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatnením úveru. V tomto prípade svojím právnym úkonom veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou, a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. Práve v tomto kruciálnom rozdiely spočíva ekonomická podstata straty nároku veriteľa na úroky za požičanie peňažných prostriedkov spotrebiteľa.

20. S protiprávnym stavom sa prirodzene spájajú výhradne sankcie, keďže spotrebiteľ je v omeškaní s vrátením uvedenej sumy. Naopak s protiprávnym stavom sa nikdy nebudú spájať odplatné plnenia, ktoré sa spájajú len so stavom lege artis, a teda stavom oprávneného držania peňažných prostriedkov podľa podmienok spotrebiteľskej zmluvy. Ak napriek tomu existuje zmluvná úprava, ktorá s protiprávnym stavom stotožňuje aj odplatné nároky patriace len v právne súladnom stave, je táto právna úprava na škodu spotrebiteľa neprijateľne odchylná od zákona, čo zmluvnú podmienku podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, resp. podľa § 53 ods. 1 a 5 Občianskeho zákonníka robí absolútne neplatnou. Zmluvná podmienka, na ktorú poukazuje žalobca v danom prípade sa netýka ceny ako takej, ale upravuje dĺžku trvania nároku na odplatu za úver, preto nemožno dospieť k záveru, že zmluvná podmienka nepodlieha prieskumu v zmysle § 53 Občianskeho zákonníka.

21. Po zosplatnení úveru tak logicky nastupuje stav, v ktorom by mal mať veriteľ záujem a vyvinúť úsilie smerujúce k skorému vráteniu peňažných prostriedkov a právny poriadok mu po mimoriadnom zosplatnení dlhu poskytuje viaceré právne prostriedky vymožená jednorazovo zosplatnenej pohľadávky. Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavný

nekomformný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej pohodlne inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. De facto by išlo o právny stav, podľa ktorého by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by úroky inkasoval ako keby k zmene záväzku nedošlo, zatiaľ čo však spotrebiteľovi by neboli garantované nijaké práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku. Súd takýto stav v žiadnom prípade nemôže pripustiť, lebo by toleroval založenie hrubej nadvlády dodávateľa voči spotrebiteľovi, a to navyše za stavu, že veriteľ si môže nárokovat' a môže sa domôcť jednorazového vrátenia peňažných prostriedkov z majetku spotrebiteľa a nemusí trpieť nijaké obmedzenia užívania svojho majetku podľa uzavretej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Ak by navyše odvolací súd takúto zmenu justifikoval, podporil by nielen hrubú nadvládu veriteľa, ale zároveň by podporoval aj stav, v ktorom veriteľ nie je nútený vymáhať svoju pohľadávku a odplatné úroky mu majú nahradiť stav jeho potenciálnej nečinnosti, resp. stav nespôsobilosti spotrebiteľa vrátiť požičanú istinu jednorazovo. Takéto konanie veriteľa však nepožíva v slovenskom právnom poriadku nijakú právnu ochranu a ani preto niet titulu na inkasovanie odplatných úrokov.

22. Zo žiadneho ustanovenia všeobecne záväzných predpisov nevyplýva pravidlo, podľa ktorého má dlžník v spotrebiteľskom vzťahu povinnosť platiť cenu služby v podobe úrokov aj za obdobie po splatnosti pohľadávky. Nesprávne právne posúdenie účinkov vyhlásenia predčasnej splatnosti súdom namietané žalobcom nebolo opodstatnené. Podľa názoru odvolacieho súdu, v danom prípade súd prvej inštancie účinky vyhlásenia predčasnej splatnosti posúdil správne.

23. Vo vzťahu k námietke odvolateľa týkajúcej sa nepriznania sumy 35 eur z titulu uplatňovaných poplatkov za upomienky, odvolací súd poukazuje na závery vyslovené súdom prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia, s ktorými dôvodmi sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil. Žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal nárokovateľnosť na zaplatenie poplatkov, keď nekonkretizoval ani spočítané úkony, ani ich jednoznačne nezdokladoval, resp. nedoložil listinné dôkazy preukazujúce existenciu upomienok, resp. výziev, potom ani samotnú realizáciu spočítaných úkonov. Odvolací súd poznamenáva, že takéto náklady za upomienky, nemôžu mať sankčný charakter, v opačnom prípade by totiž mali povahu tzv. skrytej zmluvnej pokuty, čo je vo vzťahu k spotrebiteľovi nečestné, netransparentné. Podstatou týchto poplatkov je pridanie bližšie nešpecifikovaných a spotrebiteľovi nevysvetlených nákladov, ktoré nie sú preukázané. Je za hranicou rozumného úsudku, aby náklady vo výške 10 eur, 25 eur sledovali výdavky spojené so zasláním upomienky. Skutočnosť, že výška zmluvne určených poplatkov nekorešponduje s reálnymi nákladmi, ktoré veriteľovi môžu vzniknúť v súvislosti s urgenciami nasvedčuje aj to, že výška poplatkov sa líši v závislosti od toho, o ktorú urgenciu v poradí ide (1. upomienka 10 eur, 2. upomienka 25 eur). Poplatok za upomienku nemožno chápať ani ako poplatok za službu, plnenie ktoré je poskytované spotrebiteľovi. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 9Co/350/2012 zo dňa 22.05.2014.

24. Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

25. Zmyslom a účelom náhrady trov konania je poskytnúť úspešnej strane sporu ktorej to priznáva zákon, náhradu tých trov konania, ktoré vo vecnej a časovej súvislosti s konaním musela alebo bude musieť nepochybné zaplatiť, pričom by ich nemusela zaplatiť, ak by tu nebolo konanie pred všeobecným súdom. Zákon však upravuje odchýlku od zásady zodpovednosti za výsledok konania a zodpovednosti za zavinenie pri rozhodovaní o náhrade trov konania, a to v podobe ust. § 257 CSP.

26. Dôvody hodné osobitného zreteľa, ani výnimočné okolnosti zákon bližšie nedefinuje, ale výklad ponecháva na súdnu prax. K dôvodom hodným osobitného zreteľa možno však zahrnúť neprímeranú tvrdosť, podiel oboch strán na vzniku a priebehu sporu, povaha a okolnosti sporu, zložitost' doposiaľ neriešenej právnej problematiky, zložitost' prípadov výkladu medzinárodnej zmluvy, osobitné pomery strany sporu, či nízky príjem. (pozri Veľké komentáre, Civilný sporový poriadok, autorov Števec, Ficová, Baricová, Mesiarkinová, Bajánková, Tomašovič a kol., C. H. BECK 2016, str. 942).

27. Za dôvod hodný osobitného zreteľa, ktorý nemožno prehliadnuť považoval odvolací súd rovnako ako súd prvej inštancie slabé sociálne a príjmové pomery žalovanej, ktoré žalovaná ozrejmla na pojednávaní pred súdom prvej inštancie dňa 22.03.2018. Poukázala na to, že obidvaja s manželom sú nezamestnaní, ona samotná nie je evidovaná na úrade práce a nepoberá ani žiadne dávky. Na

domácnosť u jej matky, kde žijú prispieva s manželom 30 eur na elektrinu a vodu. Odvolací súd si overil tvrdenia žalovanej prostredníctvom lustrácie v evidencii Sociálnej poisťovni a zistil vo vzťahu žalovanej, že žalovaná pracovala pre X. Z. K. do januára 2018 a od februára 2018 nemá žiaden príjem zo zamestnania, samostatnej zárobkovej činnosti a nepoberá dávky z dôchodkového, nemocenského, úrazového poistenia a poistenia v nezamestnanosti.

28. Odvolací súd zastáva názor, že v žiadnej právnej veci sa strana sporu nemôže spoliehať na to, že zmierňujúce ustanovenie § 257 CSP sa ho nedotkne. Aplikácia praxe práve nepriaznivú sociálnu situáciu účastníka považuje za relevantnú na účely aplikácie § 257 CSP. Ani predmetnú vec nemožno vylúčiť z aplikácie uvedeného zmierňujúceho ustanovenia.

29. Vychádzajúc z vyššie uvedeného odvolací súd aj s osvojením si dôvodov napadnutého rozhodnutia rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a vo výroku o trovách konania postupom vyplývajúcim z ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

30. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 CSP. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách bola skutočnosť, že žalovaná bola úspešná, no v priebehu odvolacieho konania jej žiadne preukázateľné trovy nevznikli a žalobcovi ako procesne neúspešnej strane nárok na náhradu trov odvolacieho konania nevznikol. Odvolací súd vychádzal z čl. 17 Základných princípov CSP zakotvujúceho procesnú ekonómiu. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania, za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho konania.

31. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).